

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

15 iulie

2011

Anul X

nr. 26 (381)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Ambasadorul SUA și cel al Franței în Moldova decorați cu „Ordinul de Onoare”
pag. 3

Republica Moldova – țara în care nimeni nu a fost tras la răspundere pentru demolarea obiectivelor protejate de stat
pag. 5

Modul de încasare a pensiei de întreținere
pag. 6

Moldova își îndeplinește angajamentele față de Consiliul Europei

Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a adoptat recent, în cadrul unei reuniuni, Decizia privind stadiul cooperării Consiliului Europei cu Republica Moldova în perioada aprilie 2010 - mai 2011.

În raportul elaborat de Secretariatul CoE la acest subiect, Comitetul de Miniștri menționează progresul obținut de Moldova în ceea ce ține de îndeplinirea obligațiilor statutare restante, precum și ale angajamentelor asumate la momentul aderării la organizație. De asemenea, a fost punctată continuitatea și intensitatea dialogului între Republica Moldova și Forul de la Strasbourg.

„Moldova pare să se afle pe calea cea dreaptă în finalizarea implementării angajamentelor sale față de Consiliul Europei și în procesul

său de integrare europeană”, se menționează în raport.

Totodată, autorităților naționale li se sugerează să acorde o atenție sporită tran-

sferului de facto al instituțiilor penitenciare de la Ministerul Afacerilor Interne la Ministerul Justiției, ratificării Cartei Europene a Limbilor Minoritare și Regionale, și adoptării unei legi anti-discriminare comprehensive.

Statele membre ale Consiliului Europei au încurajat în unanimitate dezvoltarea în continuare a programelor de cooperare, destinate RM, în special pentru susținerea reformelor în domeniul justiției și organelor ocrotirii normelor de drept, acordarea asistenței pre-electorale și măsurilor de consolidare a încrederii dintre cele două maluri ale râului Nistru.

ONG-URILE CONSIDERĂ CĂ MEDICII TREBUIE SĂ AIBĂ DREPTUL DE A ALEGE SĂ FACĂ SAU NU AVORTURI

Alianța organizațiilor neguvernamentale pentru păstrarea familiei și Mitropolia Moldovei au organizat acțiunea „Împotriva avortului”, în cadrul căreia participanții au vorbit femeilor despre consecințele întreruperii sarcinii, precum și au apărat drepturile medicilor care nu doresc să facă avorturi din considerente religioase sau morale.

Astfel, reprezentanții ONG-urilor au împărțit la poarta Spitalului nr. 1 din Capitală foi care îndeamnă potențialele mame să păstreze viața viitorului copil.

Potrivit președintelui Alianței pentru păstrarea familiei, Vitalie Marin, legislația Moldovei trebuie modificată în așa fel, încât medicii să poată alege dacă să facă avort sau nu.

„Peste 50 de medici obstetricieni de la Spitalul nr. 1 nu doresc să facă această operație, dar, după lege, ei nu pot refuza, precum și din teama de a-și pierde locul de muncă”, a spus el.

Protopopul de Chișinău, Ioan Barbău, a spus că „avortul nu este doar un păcat în fața lui Dumnezeu, dar și o crimă în fața societății”.

Precizăm că anual în Moldova peste 2700 de femei întrerup prima sarcină și circa 4 mii de minore recurg la avort.

Reuniunea Platformei de Cooperare a Parteneriatului de Mobilitate Moldova-UE

Recent la Chișinău a avut loc reuniunea Platformei de Cooperare a Parteneriatului de Mobilitate Moldova-UE, în cadrul căreia s-a discutat procesul de implementare și evaluare a proiectelor parteneriatului în perioada 2010-2011. La eveniment au participat Șeful Delegației UE la Chișinău, Dirk Schuebel, și viceministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Sergiu Sainciuc.

Participanții la reuniune au apreciat nivelul de implementare a inițiativelor Parteneriatului de Mobilitate și au salutat lansarea a 7 inițiative noi, care urmează să fie rea-

lizate în perioada 2011-2012. Este vorba de protecția membrilor familiilor migranților rămași în țara de origine, susținerea implementării acordurilor de facilitare a regimului de vize și readmisie cu UE, consolidarea dialogului între Guvern și societatea academică în domeniul migrației, consolidarea pieței muncii RM și promovării reîntoarcerii migranților etc.

De altfel, în cadrul reuniunii a fost organizată pentru a doua oară o sesiune cu participarea reprezentanților societății civile și organizațiilor internaționale, care implementează proiecte în

domeniul migrației și azilului.

Participanții au remarcat că Parteneriatul de Mobilitate contribuie la consolidarea cadrului instituțional și la procesul de reforme pe plan național în domeniul migrației și azilului, în conformitate cu cele mai bune practici ale UE. În mod special, ei au salutat semnarea în aceeași zi, la Roma, a Acordului bilateral în domeniul migrației de muncă, cu una dintre cele mai importante țări de destinație din UE pentru cetățenii RM - Italia. Acordul prevede facilități pentru integrarea migranților

moldoveni pe piața muncii italiene și beneficii de securitate socială. De asemenea, documentul va contribui la punerea în practică a schemelor de migrație circulară cu acest stat.

Următoarea reuniune a Parteneriatului de Mobilitate va avea loc în toamna anului 2011.

Precizăm că Parteneriatul de Mobilitate reprezintă un instrument inovativ și cuprinzător al Abordării Globale a Migrației pentru regiunile vecine din Estul și Sud-Estul UE. Parteneriatul de Mobilitate RM-UE a fost lansat la 5 iunie 2008.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****Ambasadorul Alexandru Codreanu a fost acreditat prin cumul în Bosnia și Herțegovina**

Recent, ambasadorul Alexandru Codreanu a prezentat scrisorile de acreditare președintelui în exercițiu al Bosniei și Herțegovinei Nebojša Radmanović, în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Moldova în Bosnia și Herțegovina, cu reședință la Budapesta.

În cadrul întrevederii cu președintele Nebojša Radmanović au fost discutate relațiile bilaterale și perspectivele cooperării între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina. Interlocutorii s-au referit la necesitatea intensificării dialogului politic bilateral, precum și impulsiei raporturilor în domeniul economic. Ambele țări împărtășesc obiectivul strategic de aderare la Uniunea Europeană și cooperează activ în cadrul organizațiilor internaționale.

Pe parcursul vizitei la Sarajevo, ambasadorul Alexandru Codreanu a avut întrevederi și cu alți demnitari bosniaci, în cadrul cărora au fost discutate oportunitățile de cooperare în diverse domenii între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina. În acest context, partea bosniacă a lansat inițiativa negocierii acordului de cooperare economică între cele două țări.

Vitalie Marinuța a participat la reuniunea Consiliului Nord Atlantic

Ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, a participat la reuniunea Consiliului Nord Atlantic (NAC), care a avut loc pe 13 iulie, la sediul Cartierului General NATO din Bruxelles, Belgia.

În cadrul reuniunii Consiliului Nord Atlantic în format 28+Republica Moldova, ministrul Marinuța a informat despre progresele înregistrate în implementarea obiectivelor asumate în cadrul Planului Individual de Acțiuni al Parteneriatului (IPAP) R. Moldova – NATO.

Totodată, membrii delegației ce reprezintă R. Moldova la reuniunea NAC, au avut întrevederi cu secretarul general al organizației Tratatului Nord Atlantic Anders Fogh Rasmussen și cu Gabor Iklodya, adjunctul secretarului general NATO, pentru situații excepționale.

Republica Moldova și Portugalia au semnat un acord de colaborare științifică

Republica Moldova a semnat un acord de colaborare academică, științifică și culturală cu Portugalia, la sfârșitul săptămânii trecute.

Acordul de cooperare între Universitatea de Stat din Moldova și Institutul Superior de Științe Sociale și Politice din Lisabona a fost semnat de João Abreu de Faria Bilhim, rectorul institutului și Valeriu Turea ambasadorul țării noastre în Portugalia.

În acord sînt prevăzute formele de cooperare între cele două instituții: sprijinirea cooperării academice în domeniile științifice respective; intensificarea relațiilor culturale, științifice și academice; dezvoltarea schimbului de informații academice și non-universitare și a materialelor din domeniile de interes comun pentru ambele universități; promovarea predării și cercetării în domeniile de interes comun; dezvoltarea schimbului de studenți și profesori; promovarea dezvoltării curriculare; realizarea unor proiecte de cercetare comune; participarea la seminare și conferințe academice, se arată într-un comunicat de presă publicat pe site-ul ambasadei.

De asemenea, documentul stipulează clauze privind mobilitatea profesorilor și studenților din cadrul celor două instituții.

Producătorii de medicamente, amenințați cu retragerea licențelor

Producătorii moldoveni de medicamente sînt implicați în scheme dubioase de fabricare a produselor farmaceutice. La această concluzie a ajuns viceprim-ministrul și reprezentantul PL, Mihai Moldovanu, în cadrul unei vizite efectuate, recent, la două companii din acest domeniu.

Problema medicamentelor și importului ilicit de medicamente a fost discutată la Guvern, în cadrul ședinței Comisiei interdepartamentale de control pentru asigurarea securității farmaceutice.

Astfel, Moldovanu a solicitat Agenției Medicamentului să facă o evaluare la cele 25 de companii producătoare de medicamente și, la una din ședințele următoare, să vină cu date concrete. Dacă aceasta va depista ilegalități în procesul de producere, companiilor vinovate le vor fi retrase licențele de activitate, a precizat viceprim-ministrul.

De asemenea, acesta s-a arătat nemulțumit că prețul pentru medicamentele achiziționate de stat pentru instituțiile medicale publice este de două ori mai mare decît prețul din farmacii. La rîndul său, prim-vice-directorul Agenției Medicamentului, Rita Seicaș a spus că procedura de import a pastilelor este una legală.

De menționat că, în primele șase luni ale anului curent, prețul medicamentelor a scăzut cu 0,88 la sută. Totodată, în primul semestru al acestui an, volumul importului de medicamente s-a mărit cu 8,1%.

Actual**Reguli noi la Curtea Supremă de Justiție**

Raisa Botezatu, care asigura interimatul președinției Curții Supreme de Justiție (CSJ), a emis, luni, o dispoziție „cu privire la accesul în sediile CSJ”, inclusiv a reprezentanților mass-media. Documentul a fost semnat de R. Botezatu în scopul asigurării unui grad mai mare de independență, imparțialitate și inamovibilitate a magistratilor.

În dispoziția citată, care a intrat în vigoare de luni, 11 iulie, accesul fără legitimare în CSJ este permis doar judecătorilor curții și membrilor Consi-

liului Superior al Magistraturii (CSM), iar restul angajaților instituției vor intra la prezentarea legitimațiilor de serviciu sau a permiselor temporare. Accesul judecătorilor și altor funcționari din curțile de apel și judecătoria este permis doar pentru chestiuni de serviciu și la prezentarea legitimațiilor de serviciu.

Potrivit documentului, accesul persoanelor cu funcții de demnitate publică și al funcționarilor publici din instituții extrajudiciare este permis doar în cadrul întrevederilor oficiale, la prezentarea

legitimațiilor de serviciu și cu însoțirea funcționarului responsabil din Secția protocol și relații externe.

Este strict interzis accesul persoanelor străine în birourile de serviciu ale judecătorilor și personalului instituției. Participanții la proces și alte persoane interesate de desfășurarea ședințelor judiciare, inclusiv jurnaliștii, au cale liberă doar în sălile de judecată, în sălile de audiență și în sala de ședință a CSM, stipulează dispoziția citată.

Toate persoanele care intră în CSJ, cu excepția magis-

traților de la această instituție și a membrilor CSM, vor fi supuse verificărilor prin detectorul de metale.

Documentul, care conține 18 puncte, obligă unitatea de pază să informeze în regim de urgență șeful aparatului președintelui CSJ despre toate incidentele aferente accesului în sediile curții pe care le va investiga și le va raporta președintelui curții.

CSM a numit-o pe Raisa Botezatu în funcția de președinte a CSJ la 6 iulie, după ce, la 5 iulie, l-a demis pe Ion Muruianu.

Urmărirea penală trebuie să fie scoasă de sub influența politicului, ONG

Reformarea procedurii penale este necesară deoarece nici societatea, nici cei care fac justiția nu sînt mulțumiți de felul în care sînt desfășurate investigațiile penale, a declarat directorul Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC), Galina Bostan.

Directorul CAPC spune că există probleme importante în domeniul independenței organelor de urmărire penală, ori cînd ne putem pomeni că sîntem urmăriți penal la comanda cuiva. „Cunoașteți perioada comunistă, cînd se intentau dosare penale în dependență de solicitări. Omul trebuie să știe că, odată ce are o viață corectă și nu comite fapte care cad sub incidența Codului penal, poate dormi liniștit”, a subliniat Galina Bostan.

În opinia sa, calitatea urmăririi penale este o problemă și pentru că mai multe organe de urmărire penală au competența să urmărească una și aceeași infracțiune. Și atunci, intervine concurența. Foarte multe infracțiuni sînt calificate inițial într-un fel, iar cînd ajung în instanța de judecată calificarea

acestora se schimbă, de obicei în partea mai blîndă. „Fiecare instituție apoi susține că nu ea a făcut acest lucru și intervine jocul ping-pong între instituții”, a menționat Galina Bostan.

Directorul CAPC a conchis că trebuie create mecanisme în care organele de urmărire penală să fie supuse doar legii și nu comenzilor politice.

Conceptul elaborat de către grupul de lucru privind reformarea procedurii penale conține 26 de propuneri. Anterior, propunerile au fost supuse dezbaterilor publice. Proiectul Legii cu privire la reforma procedurii penale urmează să fie pus în curînd pe masa deputaților pentru examinare și adoptare.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției este o asociație obștească, care și-a asumat angajamentul să contribuie la reducerea corupției în țară pînă la un nivel care nu ar afecta drepturile și libertățile cetățenilor, precum și să desfășoare un control public eficient asupra activității organelor statului.

ANUNȚ**Consiliul Superior al Procurorilor anunță concurs pentru suplinirea funcțiilor vacante de procuror**

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și a Regulamentului privind modul de promovare în serviciu al procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor anunță concurs pentru absolvenții Institutului Național al Justiției privind suplinirea funcțiilor vacante de:

- procuror în Procuratura r-lui Strășeni – 1 funcție;
- procuror în Procuratura r-lui Edineț – 1 funcție;
- procuror în Procuratura anticorupție, Serviciul Sud – 1 funcție;
- procuror în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți – 2 funcții ;
- procuror în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul – 4 funcții.

În temeiul Hotărîrii consiliului nr.12-33d-161/11 din 05.07.2011 se anunță concurs privind promovarea în funcția de procuror în Secția judiciar-civilă și contencios administrativ din cadrul Procuraturii Generale (1).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr. 26, tel: 22-80-64, 22-14-44) pînă la 06 august 2011.

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Ministrul justiției, Oleg Efrim a întreprins o vizită de lucru la Vilnius, Lituania

În perioada 11-14 iulie 2011, ministrul Justiției a efectuat o vizită de lucru la Vilnius, Lituania, la invitația omologului său lituanian Remigijus Šimašius. Amin-tim că ministrul de Justiție al Lituaniei a vizitat Chișinăul în toamna anului trecut.

În prima zi a vizitei, Oleg Efrim a avut o întrevedere cu ministrul lituanian, Remigijus Šimašius. La discuții au participat experți în materia elaborării actelor normative și a utilizării tehnologiilor informaționale din cadrul ambelor ministere.

Subiectele abordate de către miniștri s-au axat, în particular, pe cooperarea între cele două ministere și a stabilirii priorităților de cooperare pentru viitor. Partea lituaniană și-a manifestat disponibilitatea de a efectua o expertiză în termeni utili a proiectului de strategie în sectorul justiției lansat pentru consultări publice. Miniștrii au convenit să identifice un format consolidat de cooperare, care să permită experților din cadrul Minis-

terului Justiției al Republicii Moldova de a efectua stagii de scurtă durată în cadrul Ministerului Justiției lituanian.

De asemenea, ministrul Justiției a avut întrevederi cu înalți oficiali din cadrul Parlamentului lituanian, Jonas Milerius, cancelarul Parlamentului lituanian, Julius Sabatauskas, vicepreședintele Comitetului de drept și a ordinii de drept, Vidmantas Ziemelis, membru al aceluiași comitet. Discuțiile au vizat subiecte de actualitate pentru Republica Moldova în ceea ce privește alegerea președintelui țării și a soluțiilor constituționale în acest sens, a instituțiilor responsabile în coordonarea reformelor din sectorul justiției. Oficialii au discutat și despre experiența Lituaniei în procesul de lichidare a instanțelor economice.

Ministrul Oleg Efrim s-a întîlnit și cu președintele Curții Supreme de Justiție a Lituaniei, președintele Curții Supreme Administrative și al Curții Regionale Trakai.

Procuratura Republicii Moldova este alături de domnul Nicolae Geru, Procurorul sectorului Centru, în aceste clipe cumplite, în care își ia adio de la mama

ELVIRA.

Transmitem pe această cale sincere condoleanțe și regrete profunde familiei îndoliata.

Dumnezeu să-i odihnească sufletul în liniște și să o primească alături de aleșii săi.

Ambasadorul SUA și cel al Franței în Moldova decorați cu „Ordinul de Onoare”

Președintele interimar al Republicii Moldova, Marian Lupu a acordat distincții de stat ambasadorului SUA în Moldova, Asif Chaudhry, ambasadorului Franței, Pierre Andrieu, Corpului Păcii în Republica Moldova și reprezentanților Alianței Franceze.

Marian Lupu le-a acordat ambasadorilor Asif Chaudhry, Pierre Andrieu și Corpului Păcii SUA în Moldova „Ordinul de Onoare”. În același timp, președintele Alianței Franceze la Chișinău, Emmanuel Skoulios și Jean-Francois Myard, trezorier al Alianței Franceze, s-au ales cu medalia „Meritul Civic”.

Potrivit oficialului moldovean, distincțiile au fost acordate în semn de recunoștință față de meritele deosebite pentru promovarea intereselor naționale ale Moldovei.

În cadrul ceremoniei, ambasadorul SUA la Chișinău, Asif Chaudhry a declarat că este o onoare să accepte această distincție. Asif Chaudhry a menționat că SUA s-a angajat plenar să susțină reformele și eforturile Republicii Moldova de a deveni membru prosper al UE. Înaltul oficial a specificat că, împreună cu familia sa, a petrecut în țara noastră o perioadă de timp foarte frumoasă. „Moldova va fi mereu în sufletele noastre”, a mai adăugat Asif Chaudhry.

De asemenea, ambasadorul Franței la Chișinău, Pierre Andrieu, a declarat că distincția oferită onorează, prin intermediul său, întreaga echipă a Ambasadei franceze, dar și pe toți francezii. Pierre Andrieu a adus mulțumiri pentru relațiile amicale și cordiale pe care le-a avut

în Republica Moldova.

Șeful interimar al statului a menționat că distincțiile oferite vin să pună în evidență meritele deosebite ale persoanelor decorate pentru promovarea nu doar a intere-

lații și schimburi economice, comerciale.

Președintele interimar a mulțumit reprezentanților Corpului Păcii și Alianței Franceze pentru contribuția la dezvoltarea economică și

socială a Republicii Moldova, distincțiile fiind oferite în semn de înaltă apreciere a meritelor deosebite în dezvoltarea și aprofundarea relațiilor de prietenie și colaborare și pentru sprijinul constant acordat Republicii Moldova.

Marian Lupu a specificat că aceste distincții reprezintă un semn de recunoștință pentru faptul că au fost foarte activi și au avut o contribuție substanțială în materie de re-

socială a Republicii Moldova, distincțiile fiind oferite în semn de înaltă apreciere a meritelor deosebite în dezvoltarea și aprofundarea relațiilor de prietenie și colaborare și pentru sprijinul constant acordat Republicii Moldova.

Lilia DUMINICA

Suport din partea OSCE pentru Serviciul Grăniceri al Moldovei

Reprezentanți ai Misiunii OSCE au efectuat recent o vizită la Serviciul Grăniceri al Republicii Moldova. Bruno Hedermann, consilier pe probleme de frontieră în cadrul misiunii și Kenneth Pickles, membru al organizației în domeniul politico-militar, au avut o întrevedere cu oficiali ai SG.

Reuniunea a avut drept scop dezvoltarea relațiilor de cooperare în contextul implementării Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2011-2013 și a Planului de acțiuni al acesteia.

Evenimentul a desfășurat în incinta Aparatului Central al SG. Reprezentanții Serviciului Grăniceri au întâmpinat oaspeții cu teme de acasă pregătite. Aceștia au făcut o prezentare cu privire la măsurile întreprinse de instituție în procesul de reformare care vizează armonizarea reglementărilor legislației naționale la acquis-ul comunitar. Alte subiecte au vizat investirea Serviciului Grăniceri cu competențe de urmărire penală, examinarea contravențiilor, expertiza actelor de călătorie, extinderea zonei de competențe ale SG pe întreg teritoriul Republicii Moldova, precum și alte domenii de interes.

Totodată, oficialilor OSCE le-a fost pusă la dispoziție o informație amplă cu privire la relațiile de cooperare stabilite între Serviciul Grăniceri și serviciile de frontieră ale statelor limitrofe, statelor membre ale UE și CSI, precum și alte instituții de profil – cadrul juridic stabilit, ariile de cooperare, rezultatele obținute, perspectivele extinderii cooperării cu Misiunea OSCE etc.

În acest sens, reprezentanții Serviciului Grăniceri au solicitat Misiunii OSCE asistență în mai multe domenii, printre care și următoarele:

- reformarea sistemului de gestionare a resurselor umane și perfecționarea sistemului de instruire a personalului Serviciului Grăniceri;
- consolidarea mecanismului intern al instituției în vederea contracarării fenomenelor de corupție;
- consolidarea capacității SG în domeniul traficului de ființe umane.

Reprezentanții Misiunii OSCE au reconfirmat disponibilitatea organizației de a acorda Serviciului Grăniceri suportul necesar în realizarea priorităților de ajustare a sistemului de management integrat al frontierei de stat a Republicii Moldova la standardele europene în diverse domenii de interes comun, ariile de cooperare enunțate mai sus urmînd a fi examinate în cadrul misiunii.

La finele întrevederii, părțile au reiterat necesitatea dezvoltării și consolidării relațiilor de cooperare între Serviciul Grăniceri și Misiunea OSCE pe diverse domenii de activitate de interes comun, în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Lilia DUMINICA

TRANSNISTRIA ESTE GATA PENTRU COMPROMISURI, ÎNSĂ NU DIN CONTUL VIITORULUI SĂU

Transnistria este gata pentru compromisuri, însă nu din contul viitorului său. O declarație în acest sens a făcut președintele autoproclematei RMN, Igor Smirnov, la întrevederea de săptămîna trecută cu delegația ambasadorilor țărilor OSCE.

Potrivit site-ului liderului de la Tiraspol, el a prezentat oaspeților principiile în baza cărora Transnistria este dispusă să revină la procesul de negocieri deplin.

Smirnov susține că principiul de bază este „egalitatea părților conflictului, prezența drepturilor și obligațiilor egale, reieșind din faptul recunoașterii internaționale a RM și RMN ca părți ale conflictului”.

De asemenea, el insistă asupra desfășurării procesului de negocieri „exclusiv prin mijloace politice pașnice, renunțarea la aplicarea forței sau amenințării cu forța, precum și a oricăror forme de presiune politică, social-economică, informațională, diplomatică”.

Printre condițiile înaintate

de Smirnov se numără „respectarea voinței poporului RMN; perfectarea juridică a înțelegerilor procesului de negocieri, inclusiv ratificarea celor mai importante documente de către parlamentele părților, precum și de către țările garante și OSCE; adoptarea documentelor procesului de negocieri în limita împuternicirilor persoanelor responsabile și în conformitate cu documentele de constituire a unor sau altor formate ale procesului de negocieri”.

Transnistria mai pledează pentru „elaborarea și aprobarea unui sistem complex de garanții în procesul de negocieri, inclusiv perfectarea juridică a împuternicirilor țărilor garante în cazul în care una din părțile conflictului încalcă înțelegerile procesului de negocieri”.

Totodată, Tiraspolul oficial cere „menținerea necondiționată a formatului operațiunii actuale de menținere a păcii pînă la reglementarea definitivă a conflictului moldo-transnistrean”.

Colaborare între Ministerul Apărării al Moldovei și cel al Ucrainei

Ministrul Apărării, Vitalie Marinuța, a participat în calitate de observator la reuniunea Consiliului miniștrilor Apărării ai țărilor membre ale Comunității Statelor Independente (CSI), care s-a desfășurat recent, în orașul Soci, Federația Rusă.

de Consiliul miniștrilor Apărării CSI, deoarece nu participă la sistemul colectiv de apărare, existent în cadrul Comunității Statelor Independente.

În cadrul vizitei întreprinse la Soci, Vitalie Marinuța a purtat discuții privind colaborarea bilaterală cu omologii săi din Ucraina, Tadjikistan, Armenia și alte state din CSI.

În dialogul cu omologul său ucrainean, Myhailo Ejel, ministrul moldovean al Apărării a abordat problemele colaborării în domeniul tehnico-militar dintre armatele celor două state, precum și posibilitatea realizării unor proiecte comune privind schimbul de experiență în domeniul pregătirii forțelor de menținere a păcii, instruirii efectivului implicat în misiuni umanitare sau pacifitoare etc.

Oficialii au convenit ca specialiștii celor două ministere să elaboreze și să propună spre realizare un șir de măsuri, care vor fi incluse în Planul bilateral de colaborare dintre Ministerul Apărării ale Moldovei și Ucrainei pentru anul 2012.

Menționăm că următorul summit al conducătorilor departamentelor militare din Comunitatea Statelor Independente va avea loc la finele anului 2011, în Kazahstan.

Lilia DUMINICA

În cadrul reuniunii, miniștrii Apărării din 11 state din cadrul CSI au examinat peste 20 de subiecte, care vizează colaborarea dintre instituțiile militare în diferite domenii: militar, științific, sportiv, cultural, educațional etc. Participanții au semnat un șir de documente, care presupun implementarea unor proiecte comune.

Republica Moldova nu a semnat nici un document adoptat

Republica Moldova – țara în care nimeni nu a fost tras la răspundere pentru demolarea obiectivelor protejate de stat

Nu este o noutate pentru noi faptul că în ultimul timp tot mai multe edificii care fac parte din patrimoniul statului au fost demolate. În mod ilegal sau nu, acest lucru rămâne a fi stabilit de către organele abilitate. Cu toate acestea, Republica Moldova este singurul stat european care nu cunoaște nici un precedent juridic de tragere la răspundere a vreunei persoane responsabile de demolarea sau de prejudicierea obiectivelor protejate de stat. Asta deși peste 10% din imobilele protejate de stat din Chișinău sînt deja una cu pămîntul, altele fiind în proces activ de distrugere.

Dărimarea recentă a primului sediu al poștei Moldovei este doar un caz alarmant dintr-o lungă serie de intervenții degradante, în special în centrul istoric al Capitalei, constată directorul general al Agenției de inspecție și de

restaurare a monumentelor, Ion Ștefăniță, într-o analiză a sa efectuată pentru IDIS „Viitorul”. Lucrarea este intitulată „Păstrarea patrimoniului cultural istoric al Moldovei, o provocare a modernității” și apare cu sprijinul financiar al Fundației Friedrich Ebert.

„Iată de ce este nevoie de a elabora în regim de urgență o strategie națională privind ocrotirea și reabilitarea patrimoniului cultural național, în care orașul istoric să fie unul din componentele de bază. La urma urmelor, procesul de urbanizare trebuie să fie în armonie cu monumentele, cartierele, grădinile istorice”, subliniază Ion Ștefăniță.

Pînă acum, cadrul legal imperfect și capacitatea instituțională redusă au fost invocate de autorități ca și bariere în a proteja așa cum se cuvine moștenirea culturală a RM. Astfel, deși Registrul Monumentelor ocrotite de

stat a fost aprobat de către Parlamentul Republicii Moldova în 1993, acesta a fost publicat în Monitorul Oficial abia în februarie 2010.

Întîrzierea de 17 ani a privat acele arii care trebuiesc protejate de un statut oficial, recunoscut, susține Ion Ștefăniță de la Agenția de inspecție și de restaurare a monumentelor. „Respectiva omisiune a permis celor cu rea voință să se eschiveze de la responsabilitatea pentru deteriorarea sau distrugerea bunurilor culturale. S-a pretins că monumentul nu a fost inclus în registru sau că registrul nu a fost publicat în Monitorul Oficial și, în consecință, nu ar avea valoare juridică”, a mai menționat A. Ștefăniță.

O altă problemă ține de capacitatea umană și financiară a primăriilor orașelor și consiliilor raionale de a menține, conserva și resta-

Ion Ștefăniță

POLICY BRIEF

NR.2 IULIE 2011

FRIEDRICH EBERT STIFTUNG

DIS

PĂSTRAREA PATRIMONIULUI CULTURAL ISTORIC AL MOLDOVEI, O PROVOCARE A MODERNITĂȚII

PATRIMONIUL CULTURAL ISTORIC ÎN CIFRE

Din momentul proclamării independenței (1991), Republica Moldova a depus eforturi pentru a dezvolta o societate democratică și pentru a construi un cadru legal bazat pe aspirațiile sale, inclusiv în domeniul protejării patrimoniului cultural.

Din punct de vedere al numărului siturilor și ariilor culturale și naturale desemnate cu statut prioritar de protejare și finanțare, la moment Guvernul nu are stabilită o astfel listă. Însă din numărul total de 15000 de situri culturale se distinge *Rezervația cultural-naturală Orheiul Vechi* care are un statut special și asupra căreia Guvernul atrage o atenție mai mare, deoarece aceasta constituie cel mai important sit cultural din Republica Moldova, aflându-se și în procesul de nominalizare pentru a fi înscris în Lista Patrimoniului Cultural Mondial al UNESCO.

Din cele cincisprezece mii de situri cunoscute, doar 5206 sunt incluse în Registrul monumentelor protejate de stat. Din numărul total al monumentelor circa 8.000 reprezintă situri arheologice, circa 100 din acestea sunt cetăți de pământ, 3 cetăți medievale de zid, 6 orașe medievale (Orhei, Lăpușna,

SUMAR

Monumentele de arhitectură și arheologice ale Republicii Moldova, în conformitate cu stipulările legislației în vigoare, se află sub protecția oficială a statului. Această moștenire culturală constituie unul dintre factorii identitari de bază ai țării noastre. Deși țara noastră dispune de mai multe acte normative în domeniul protejării monumentelor, deși ne-am asumat responsabilități în fața partenerilor noștri europeni la capitolul protejării moștenirii culturale prin ratificarea mai multor documente importante ale Consiliului Europei și ale UNESCO, acestea în cea mai mare parte sunt ignorate. În Uniunea Europeană, vârfurile clădirii Republicii Moldova ține să le asigure, patrimoniul cultural construit, monumentele de urbanism și de arhitectură, sunt considerate drept unul dintre pilonii care asigură dezvoltarea durabilă a orașelor, protejarea lui fiind plasată printre obiectivele esențiale ale urbanismului și amenajării teritoriului.

Tighina, Soroca, Căușeni, Chișinău), 788 biserici, 129 conace și mai multe orașe istorice din secolul al XIX-lea (Bălți, Cahul, Chișinău, Orhei, Soroca, Tiraspol). Din cele 5206 monumentele incluse în registru, 4086 monumente sunt de importanță națională și 1120 de importanță locală. Majoritatea monumentelor de importanță națională sunt situate în Chișinău (419) și raionul Edineț (380). În registrul monumentelor protejate

ura obiectivele istorice de importanță locală. Majoritatea consiliilor nu dispun de registre de evidență a monumentelor locale, deși legislația prevede expres această obligativitate. „Autoritățile locale au nevoie de susținerea autorităților centrale la elaborarea și administrarea respectivelor registre. Un prim pas ar fi formularea unui Regulament-cadru care să vină cu mai multe detalii”, explică Ion Ștefăniță. Din cauza constrîngerilor financiare, nici resurse din bugetele locale nu se prea alocă în această direcție.

Autorul mai recomandă inventarierea siturilor culturale, adică acele peisaje considerate din punctul de vedere al aspectului lor pitoresc. Totodată, e nevoie de a actualiza periodic Registrul Monumentelor ocrotite de stat.

Cor. DREPTUL

Monitorul Social: Cele mai mari obstacole pentru mamele singure sînt sărăcia și rea voința angajatorilor

Deși odinioară, femeile care nașteau copii în afara căsătoriilor nu erau privite tocmai cu respect, acest fapt fiind considerat de societate o „rușine”, pentru femeie, dar

veniturile de bază, nu putem vorbi despre o autonomie financiară a familiilor cu un singur părinte. Or, sînt tot mai frecvente cazurile cînd mamelor li se refuză angajarea, sub

dova, fiind caracteristic atît pentru mediul urban, cît și pentru cel rural”, a subliniat O. Găgăuz. Experta este de părere că la sat se produce liberalizarea normelor în ceea ce privește stabilirea paternității, în timp ce în orașe căsătoriile neînregistrate obțin o acceptare socială tot mai mare. Astfel, jumătate din copiii „extraconjugali” se nasc în cadrul unui concubinaj.

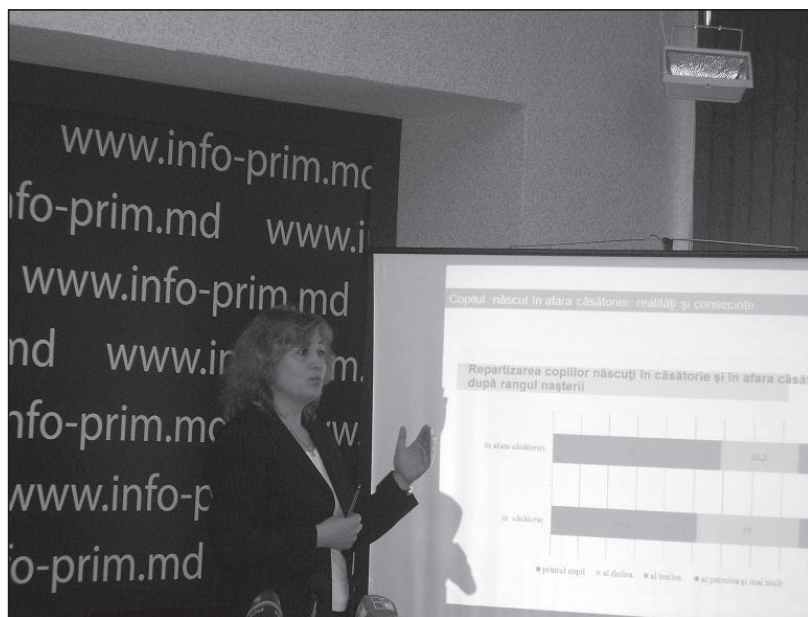
Patru căsătorii din zece au fost încheiate după apariția sarcinii sau chiar după nașterea copilului, afirmă Olga Găgăuz, care a analizat intervalul dintre înregistrarea căsătoriei și nașterea copilului pentru perioada 2008-2009. „Aceste cazuri sînt mai frecvente la sat, ceea ce parțial poate fi explicat prin cultura contraceptivă și accesibilitatea mai scăzută a avortului”, a menționat experta. În aceste condiții, autoritățile trebuie să promoveze conceptul de căsătorie bazată pe dragoste, respect reciproc, fidelitate și egalitate de gen.

Dat fiind faptul că aistăm la o explozie a nașterilor în afara căsătoriei la fetele cu vîrsta de pînă la 20 de ani, o direcție importantă pentru prevenirea sarcinilor nedorite o reprezintă educația pentru

viața de familie, cu accent pe planificarea familială și diferite tipuri de contracepție, în special în mediul rural.

Studiul recomandă dezvoltarea serviciilor comunitare pentru mamele singure, de la serviciu de sprijin familial, reintegrare a copilului în familie, la servicii de zi precum asistență psihologică, medicală, consiliere pentru angajare.

De asemenea, este nevoie de a

și pentru familia ei (părinți, rude), în ultimul timp, nașterile extraconjugale cîștigă din ce în ce mai mult teren, atît la oraș, cît și la sat. Nașterile în afara căsătoriei iau amploare în cazul femeilor foarte tinere, dependente economic, precum și a celor de vîrstă matură, care au ales calea concubinajului. Este îngrijorător nivelul înalt al nașterilor extraconjugale la fetele cu vîrsta de pînă la 20 de ani. Aceasta vorbește despre o educație sexuală insuficientă, fiind nevoie de a interveni prin programe educaționale și campanii de informare.

Pentru a susține familiile monoparentale, care de multe ori sînt dependente de bunăvoința rudelor, e nevoie de a crește treptat indemnizațiile sociale. Însă, fără a crește

diverse pretexte. Iată de ce autoritățile trebuie să verifice periodic și minuțios angajatorii, care trebuie să respecte garanțiile acordate pentru femeile însărcinate și lucrătorii cu copii.

Acestea sînt principalele concluzii ale celei de-a opta ediții a Monitorului Social, cu genericul „Copilul născut în afara căsătoriei: realități și consecințe”, prezentat recent, de IDIS „Viitorul”, cu susținerea financiară a Fundației Friedrich Ebert.

În ultimii treizeci de ani, ponderea copiilor născuți de femeile necăsătorite a crescut de trei ori, constată autoarea studiului, sociologul Olga Găgăuz. „Acest fenomen, prin amploarea lui, este unul cu titlu de normalitate pentru Republica Mol-

crește numărul de locuri disponibile la centrele maternale, instituții care găzduiesc pînă la șase luni gravidele în ultimul trimestru de sarcină și mamele care au fost nevoite să își părăsească domiciliul sau nu au un loc de trai.

Cor. DREPTUL

Cum să ne comportăm în cazul depistării unor obiecte explozive?

În rezultatul deflagrației unui obiect exploziv neidentificat, produsă la data de 8 iulie 2011, în satul Scorțeni, raionul Telenești, un bărbat de 32 de ani a decedat pe loc.

Pentru studierea circumstanțelor producerii exploziei, la fața locului s-au deplasat angajații Secției tehnico-explozivă „Bombtehnica” a MAI, Comisariatului de poliție a raionului Telenești, Secției situații excepționale Telenești și reprezentanții procuraturii raionale.

În context, Ministerul Afacerilor Interne vine cu recomandări de comportament în cazul depistării unor potențiale obiecte explozive:

- nu vă apropiați și nu permiteți altora să se apropie de obiectele suspecte;
- nu loviți obiectul suspect și nu încercați să vedeți ce se află în interiorul obiectului suspect;
- nu utilizați telefonul mobil în apropierea obiectului suspect, deoarece poate declanșa explozia;
- alertați imediat poliția.

ATENȚIE! Dezamorsarea obiectelor explozive este efectuată doar de specialiștii Secției tehnico-explozivă „Bombtehnica” a Ministerului Afacerilor Interne.

Reprezentanții comunității de afaceri solicită prim-ministrului Vlad Filat promovarea reformelor structurale veritabile, nu doar pe hîrtie

Cele mai reprezentative asociații de business din RM au transmis, la 11 iulie 2011, prim-ministrului Vlad Filat o adresare prin care solicită sprijinul reformelor în domeniul justiției și cel economic. Cei 30 de semnatori ai scrisorii își exprimă astfel îngrijorarea față de justiția selectivă, care subminează încrederea în statul de drept și în corectitudinea sistemului judiciar din țară. Un alt motiv de alertă pentru mediul de afaceri este slăbiciunea și ineficiența instituțiilor puterii, care nu sînt în măsură să asigure condiții echitabile și o concurență sănătoasă tuturor participanților pieței. Asociațiile de business se declară nemulțumite și de intensificarea represiunii și a modului de abordare „acuzator” în relațiile puterii cu mediul de afaceri. Totodată, se constată lipsa unui progres real în eliminarea obstacolelor de ordin legislativ și administrativ, ceea ce limitează dezvoltarea afacerilor în Republica Moldova.

Semnatarii adresării către prim-ministrul RM din 11 iulie curent sînt participanții la

formatul de dialog al Agenției Naționale de Business. Platforma de comunicare a fost stabilită în 2008, pentru a apropia sectorul de afaceri de cel decizional. Agenda Națională de Business este susținută de către Confederația Națională a Patronatului din RM, Camera de Comerț și Industrie a RM, precum și alte asociații neafiliate. Procesul de consolidare și promovare a fost facilitat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, cu sprijinul CIPE (Centrul Internațional pentru Antreprenoriatul Privat).

Timp de trei ani, asociațiile de business au înaintat autorităților priorități pentru dezvoltarea sectorului, insistînd pe tratarea deficiențelor pe trei paliere: impozitarea și administrarea fiscală, administrarea vamală și accesul la finanțare. Mai mult, participanții în formatul Agenției Naționale de Business au monitorizat periodic modul în care decidenții țin cont de părerea lor: „Prioritățile agendei legislative ale autorităților statului și propu-

nerile de modificare a legislației înaintate de către mediul de afaceri sînt diferite și de cele mai multe ori nu coincid; un progres aproape neînsemnat se înregistrează la stadiul de implementare și aplicare a legislației”.

Prin această adresare oficială, asociațiile de business își exprimă speranța că vocea comunității lor se va face auzită, într-o perioadă marcată de consultări publice între prim-ministru și societatea civilă. „Vom continua elaborarea agendei legislative „de jos în sus” și vom efectua monitorizarea periodică a implementării acesteia. Considerăm că asociațiile de afaceri din Moldova, ca și comunitatea de experți, reprezintă parte integrantă a societății civile a RM și pledăm pentru un dialog deschis și direct”, se mai menționează în scrisoare.

La aproape trei ani de la lansarea sa, Agenda Națională de Business este apreciată drept cea mai reprezentativă formulă de reprezentare a businessului, indiferent de schimbările tectonice ale vieții politice din ultimii ani.

Moldovenii îmbătrînesc și dispar încetul cu încetul

Republica Moldova se confruntă cu o gravă problemă demografică. Potrivit Organizației Națiunilor Unite, peste o sută de ani, populația țării noastre ar putea scădea de la 4 la 1,5 milioane. O altă statistică, realizată de Sectorul de demografie al Academiei de Științe, vorbește despre o reducere continuă pînă la 900 de mii de persoane, pînă în anul 2050. Potrivit specialiștilor, descreșterea este cauzată de scăderea natalității, creșterea vîrstei medii de căsătorie, amînarea nașterilor și reducerea numărului de copii în familie.

Sociologii estimează că în acest an, pe data de 31 octombrie, numărul populației de pe glob va atinge cifra de 7 miliarde de oameni. Spre

Ambele scenarii însă confirmă scăderea semnificativă a natalității și îmbătrînirea graduală a moldovenilor. Astfel, în următoarele decenii, fiecare al treilea moldovean va avea vîrsta de 60 de ani și mai mult, iar numărul persoanelor cu vîrsta de pensionare va ajunge de la 550 de mii, la etapa actuală, pînă la 880 de mii - 1 milion. Potrivit lui Boris Gîlcă, reprezentant adjunct al UNFPA în RM, declinul demografic prin care trece țara noastră este cauzat de scăderea natalității, tendința în vogă din ultimul timp de a amîna sarcina, reducerea numărului de copii în familie, dar și lipsa unor politici care să promoveze importanța familiei și implicarea insuficientă a autorităților pentru soluționarea acestei probleme.

Protecției Sociale și Familiei și Universitatea de Stat din Moldova, au realizat un studiu prin care prezintă efectele migrației asupra vîrstnicilor și copiilor lăsați singuri și fără îngrijire. Ghenadie Crețu, coordonator de programe OIM, a menționat că fenomenul influențează stările emoționale din viața familiei, afectînd direct dezvoltarea personalității copiilor, sănătatea lor fizică și psihică. Nucleul familiei a fost puternic zdruncinat în urma efectelor cauzate de migrație. Copiii lăsați fără supraveghere se simt singuri, sînt deprimați și au probleme de integrare socială. De multe ori, aceștia sînt exploatați prin muncă, abuzați fizic și sexual, iar nivelul stării de sănătate este scăzut.

Exportul din Moldova spre țările CSI a crescut de 1,6 ori

În ianuarie-mai 2011, față de aceeași perioadă în 2010, Moldova a majorat volumul exportului de mărfuri autohtone în Comunitatea Statelor Independente cu 61,2% - pînă la 316,5 mln dolari.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în același timp, ponderea țărilor CSI în totalul exportului moldovenesc în primele cinci luni ale anului curent a scăzut, față de aceeași perioadă din 2010, de la 38,7% pînă la 38,2%. Cele mai mari volume ale exportului din Moldova în CSI, în ianuarie-mai 2011, îi revin Rusiei - 211,9 mln dolari (+71,8% față de ianuarie-mai 2010), Ucrainei - 55,2 mln dolari (+71,9%), Belarusului - 31,4 mln dolari (+11,4%), Kazahstanului - 10,3 mln dolari (+50,8%), Uzbekistanului - 2,2 mln dolari (+20%).

În același timp, volumul importului în republică al produselor din țările CSI a crescut în ianuarie-mai 2011, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, cu 43,7% - pînă la 659,2 mln dolari. Ponderea țărilor CSI în to-

talul importului moldovenesc a crescut de la 33,9% pînă la 33,7%.

Cel mai mare volum al importului în Moldova din CSI, în primele cinci luni ale anului 2011, i-a revenit Rusiei - 339,2 mln dolari (+39,5%), Ucrainei - 231,8 mln dolari (+33,1%), Belarusului - 68 mln dolari (+88,8%), Kazahstanului - 11,5 mln dolari (de 3,6 ori).

Balanța comercială negativă a Moldovei cu țările CSI în ianuarie-mai 2011 a însumat 342,7 mln dolari, în creștere cu 30,6% față de aceeași perioadă a anului 2010. Datele prezentate de Biroul Național de Statistică al Moldovei nu iau în considerare întreprinderile economice care operează în regiunea transnistreană. Balanța comercială negativă a Moldovei cu țările CSI în 2010 a constituit 632,7 mln dolari, în scădere cu 2,9%, în comparație cu anul 2009. În special, în 2010, Moldova a majorat exportul de producție autohtonă spre țările CSI cu 27,3% - pînă la 624,2 mln dolari, iar volumul importului produselor din CSI în republică a crescut cu 10,1% - pînă la 1 mlrd 256,9 mln dolari.

deosebire de situația globală, în RM situația demografică este în declin, fiind înregistrat mai mulți ani la rînd un spor natural negativ. Dacă, anterior, o femeie naștea, în medie, patru copii, acum unei femei îi revine un singur copil. Date nu tocmai încurajatoare cu privire la situația demografică din următorii 50 de ani au fost prezentate recent, de către directoarea Sectorului de demografie a AȘM, Olga Găgăuz. Statistica a fost realizată în anul 2009, cu datele existente din 2008 ale populației de tip închis. Potrivit rezultatelor, pentru RM sînt pregătite trei scenarii: unul pesimist, unul moderat și unul optimist. Dacă ar fi să ne conducem de primul scenariu, populația RM ar scădea pînă în anul 2050 cu peste 900 de mii de persoane, pe cînd al treilea scenariu prevede o reducere a populației cu peste 400 mii de oameni.

„Se pare că securitatea demografică a țării noastre nu îi interesează pe politicieni și nici contingentul electoral care va exista peste 50 sau o sută de ani”, a subliniat sursa citată. În aceeași ordine de idei, Boris Gîlcă a ținut să menționeze că RM ar trebui să-și consolideze capacitățile instituționale în domeniul demografic. „Sîntem unica țară din regiune care nu are o instituție responsabilă de monitorizarea, cercetarea și efectuarea prognozelor demografice. Sîntem unica țară fără un centru național de demografie. Nu avem nici măcar destui specialiști în domeniul respectiv”, a adăugat B. Gîlcă.

Problema demografică poate fi privită și prin prisma migrației. Specialiștii Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM), în colaborare cu Fondul ONU pentru Populație, Ministerul Muncii,

Studiul realizat vine și cu sugestii pentru autorități de a remedia și a micșora efectele negative ale migrației asupra copiilor și bătrînilor.

O problemă a reducerii natalității este lipsa de bani, care îi determină adesea pe viitorii părinți să nu-și extindă prea tare familia. Deși recunoaște că indemnizațiile și ajutorul material oferit familiilor aflate în dificultate nu sînt semnificative, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Valentina Buliga, susține că instituția pe care o conduce își consolidează toate eforturile pentru a spori ajutorul familiilor aflate în dificultate.

La ora actuală, în RM, 50 de mii de familii beneficiază de un ajutor social, în medie, de 800 de lei. Indemnizațiile la nașterea primului copil constituie 2000 de lei, iar pentru al doilea și al treilea copil născut - 2300 de lei.

MAI la cules mac

După cum știm, în perioada 1 iunie - 31 august 2011, angajații MAI desfășoară operațiunea „Mac”, în scopul depistării locurilor de cultivare a plantelor care conțin substanțe narcotice și a persoanelor care se ocupă cu producerea materiei prime pentru prepararea substanțelor narcotice de origine vegetală.

În doar cîteva zile de verificări, polițiștii au descoperit zeci de cazuri de infracțiuni cu droguri.

Oamenii legii au intervenit în urma unei informații operative potrivit căreia, o rețea criminală din satul Bădicul Moldo-

venesc, raionul Cahul, comercializează substanțe narcotice, în special marijuană, în proporții deosebit de mari. Acum cîteva zile, oamenii legii au reținut un membru al acestei rețele, în timp ce intenționa să comercializeze o cantitate de aproximativ 5 kg de marijuană. La momentul reținerii, suspectul a opus rezistență colaboratorilor de poliție, dar a fost imobilizat și reținut.

Valoarea totală a drogurilor ridicate se estimează la circa 50 000 de lei.

Oamenii legii desfășoară acțiuni operative și de urmărire penală în scopul documentării tuturor participanților la traficul ilicit de droguri.

Totodată, în trei gospodării din satul Vădeni și Sepilova au fost depistate plantații de mac. Polițiștii au ridicat aproximativ 2000 de plante de mac care creșteau în grădina proprietarilor. Dacă vor fi găsiți vinovați de - „Circulație ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora în scop de înstrăinare”, aceștia riscă să facă pînă la 5 ani de pușcărie.

Operațiunea continuă, iar oamenii legii urmează să stabilească toate circumstanțele și complicitățile infracțiunii și proveniența drogurilor.

De la începutul anului curent angajații MAI au semnalat 1009 cazuri legate nemijlocit de circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a precursorilor.

• La solicitarea cititorilor

Modul de încasare a pensiei de întreținere

Capitolul 16 din Codul familiei reglementează relațiile privind modul de încasare a pensiei de întreținere. Astfel, potrivit normelor acestui capitol, în lipsa unui acord referitor la întreținere, membrii familiei menționați în art.74-91 din același cod pot porni în instanța judecătorească o acțiune privind încasarea pensiei respective, chiar și în cazul când aceasta se plătește benevol.

rețină lunar, în baza contractului privind plata pensiei de întreținere, autentificat notarial, sau a titlului executoriu, sau a cererii debitorului întreținerii, pensia de întreținere din salariul și/sau din alte venituri ale debitorului întreținerii și să o transmită sau să o transfere, din contul acestuia, creditorului întreținerii într-un termen de cel mult 3 zile de la data fixată pentru plata salariului și/sau a altor

tor în instituțiile financiare sau transmise organizațiilor comerciale și necomerciale, cu excepția cazurilor când aceste mijloace le-au fost transmise în proprietate. Dacă debitorul nu dispune de astfel de mijloace bănești sau dacă dispune de ele, dar acestea sînt insuficiente pentru a-și onora obligația, pensia de întreținere se va încasa din contul tuturor bunurilor mobile și imobile

prezentat actele ce confirmă salariul și/sau alte venituri ale sale, cuantumul restanței la pensia de întreținere se determină de către executorul judecătoresc, pornindu-se de la salariul mediu pe țară la data determinării restanței. Dacă părțile nu sînt de acord cu suma restanței calculate sau situația financiar-materială a debitorului nu permite achitarea conform cerințelor menționate mai sus, ele sînt în drept să se adreseze cu o cerere în judecată pentru a se stabili suma concretă a restanței. Suma restanței la pensia de întreținere poate fi contestată în modul stabilit de legislație.

În baza contractului privind plata pensiei de întreținere, debitorul întreținerii poate fi scutit de plata restanței la pensie de întreținere sau această restanță poate fi micșorată, cu excepția cazurilor când pensia se plătește copiilor minori. Dacă starea materială și familială a debitorului întreținerii face imposibilă lichidarea restanței la pensia de întreținere, instanța judecătorească, la cererea acestuia, în baza unor motive temeinice, este în drept să-l elibereze de plata restanței respective sau s-o micșoreze.

Dacă restanța la pensia de întreținere a rezultat din culpa persoanei obligate s-o achite în baza contractului privind plata pensiei de întreținere, persoana în cauză va purta răspunderea în modul prevăzut de acest contract. Dacă restanța la pensia de întreținere a rezultat din culpa persoanei obligate s-o achite în baza hotărîrii instanței judecătorești, persoana în cauză va plăti creditorului întreținerii o penalitate în mărime de 0,1 la sută din suma restanței pentru fiecare zi de întârziere. Creditorul întreținerii este în drept să ceară repararea daunei, cauzate prin întârzierea executării obligației de întreținere din culpa debitorului, dacă aceasta nu a fost acoperită prin plata de penalități. Nu se admite compensarea sau reîncasarea pensiei de întreținere cu excepția cazurilor de:

- anulare a hotărîrii instanței judecătorești privind încasarea pensiei de întreținere, adoptate în baza actelor sau dovezilor false prezentate de creditor;
- declarație a nulității contractului privind plata pensiei de întreținere încheiat ca urmare a constrîngerii fizice sau morale a creditorului întreținerii;
- stabilire a faptului de falsificare a hotărîrii instan-

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Pentru obținerea cetățeniei este necesar ca soțul să cunoască limba de stat, dar nu știm care este nivelul necesar de cunoaștere a acesteia.

**Victoria Manole,
mun. Chișinău**

Conform art.18 din Legea cetățeniei Republicii Moldova se consideră că persoana cunoaște limba de stat, dacă:

- înțelege suficient limba uzuală, informațiile cu caracter oficial;
- discută și răspunde la întrebări despre viața cotidiană;
- poate citi și înțelege suficient orice text cu caracter social, orice lege sau alt act normativ;

d) poate scrie o expunere la o temă despre viața cotidiană.

Legea prevede că la examinarea cererilor de naturalizare, condiția cunoașterii prevederilor Constituției Republicii Moldova și a limbii de stat nu se pune:

- pensionarilor pentru limită de vîrstă;
- invalidizilor a căror invaliditate este stabilită pe o perioadă nedeterminată.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui coupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați couponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:

Adresa:

(iulie 2011, nr. 26(381))

Persoana care are dreptul la întreținere poate porni o acțiune privind încasarea pensiei de întreținere, indiferent de termenul care a trecut de la momentul apariției dreptului respectiv. Pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească. Pensia de întreținere poate fi încasată pentru perioada anterioară adresării în instanța judecătorească dacă se va stabili că în perioada respectivă s-au întreprins măsuri de acordare a întreținerii, dar debitorul întreținerii s-a eschivat de la plata pensiei. Instanța judecătorească este în drept să hotărască încasarea pensiei de întreținere de la data depunerii cererii. Cuantumul pensiei de întreținere se stabilește în modul prevăzut de Codul familiei. În cazul în care cererea privind încasarea pensiei de întreținere va fi respinsă sau pensia va fi stabilită într-un cuantum mai mic, plățile anterioare sau cele excedentare nu se restituie.

Patronul este obligat să

venituri. Patronul este obligat să comunice, în termen de 3 zile, instanței judecătorești despre concedierea persoanei debitor al întreținerii. Debitorul întreținerii este obligat să comunice, în termen de 3 zile, instanței judecătorești despre schimbarea locului său de muncă și/sau a domiciliului. Persoanele care nu respectă prevederile, cerințele menționate sînt trase la răspundere în modul stabilit de legislație.

Reținerea pensiei de întreținere din salariu și/sau din alte venituri în baza contractului privind plata pensiei de întreținere, autentificat notarial, se admite și în cazul când suma reținerilor, în baza contractului și a altor titluri executorii, depășește 50 la sută din salariul și/sau din alte venituri ale debitorului întreținerii.

Dacă debitorul întreținerii nu are salariu sau alte venituri, fie că acestea sînt insuficiente pentru a-și onora obligația, pensia de întreținere se va încasa din mijloacele bănești depuse de către debi-

tor al debitorului care pot fi urmărite. Urmărirea bunurilor și a mijloacelor bănești ale debitorului se face în modul prevăzut de legislația procesuală civilă.

Pensia de întreținere se încasează pentru perioada anterioară în baza contractului privind plata pensiei de întreținere sau a titlului executoriu, în limitele a cel mult 3 ani din momentul prezentării contractului sau a titlului executoriu respectiv. Dacă pensia de întreținere nu s-a încasat din culpa debitorului întreținerii, restanța ei se reține, prin derogare de la cerința menționată, pentru toată perioada anterioară. Suma restanței se determină pornindu-se de la cuantumul pensiei de întreținere stabilit de instanța judecătorească sau de contractul corespunzător. Suma restanței la pensia de întreținere pentru copiii minori se determină pornindu-se de la salariul și/sau alte venituri ale debitorului. Dacă debitorul nu a lucrat în perioada în care s-a format restanța sau nu a

teji judecătorești, a contractului privind plata pensiei de întreținere sau a titlului executoriu în baza cărora a fost plătită pensia.

În cazul în care contravențiile menționate au fost comise de către reprezentantul copilului minor sau al persoanei majore incapabile care primea pensia de întreținere, aceasta nu se reîncasează, iar sumele plătite anterior vor fi încasate, la cererea debitorului întreținerii, de la reprezentantul vinovat. Pensia de întreținere, stabilită de instanța judecătorească într-o sumă bănească fixă, se indexează în cazurile și în modul stabilit de lege.

În cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luînd în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia. Obligația de între-

nere, apărută în baza contractului privind plata pensiei de întreținere, încetează în urma decesului uneia dintre părți, a expirării duratei contractului sau conform clauzelor acestuia.

Plata pensiei de întreținere, în baza hotărîrii instanței judecătorești, încetează în cazurile:

- atingerii de către copil a vîrstei de 18 ani sau obținerii de către acesta a capacității depline de exercițiu sub vîrsta de 18 ani;
- adopției copilului care primește pensia de întreținere;
- căsătoriei descendentului inapt de muncă;
- restabilirii capacității de muncă a persoanei care primește pensia de întreținere;
- recăsătoririi fostului soț inapt de muncă care primește pensia de întreținere;
- decesului creditorului întreținerii sau al debitorului întreținerii;
- anulării hotărîrii judecătorești privind încasarea pensiei.

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Cernega Serghei, pentru data de 21 iulie 2011, ora 10.30, la sediința de judecată (str. Teilor nr. 4) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 2a-3013/11, de apel, la cererea cet. Druța G. pivind desfacerea căsătoriei.

Judecătorul Curții de Apel Chișinău M. Guzun

Curtea de Apel Chișinău solicită prezentarea cet. Gherța Eugeniu (mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun nr. 3B, apt. 2), pen-tru data de 28 iulie 2011, ora 10.00, la sediința de judecată (str. Teilor nr. 4) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 2a-3531/11 la acțiunea lui Toacă Victor pivind evacuarea persoanei.

Judecătorul Curții de Apel Chișinău N. Budăi

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „TELCOR GRUP”, pentru data de 29 iulie 2011, ora 13.00, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎM „MOLDCELL” SA pivind încasarea datoriei, sub sancți-unea examinării cauzei în lipsă.

Judecător Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „TITAN-TRANS”, pentru data de 29 iulie 2011, ora 15.00, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 220) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „DEC-TRANS GRUP” pivind încasarea datoriei, a do-bînzii și a penalității, sub sancțiunea examinării cauzei în lipsă.

Judecător Aliona Roșca

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Criston&CO”, Chișinău, pentru data de 2 august 2011, ora 11.20, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă inten-tată de „Torconst” SRL pivind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Vip Confort”, Chișinău, pentru data de 2 august 2011, ora 11.40, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă inten-tată de „Torconst” SRL pivind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Klota”, Chișinău, pentru data de 4 august 2011, ora 11.20, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Bolgar Farm”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea Biroului Notarial privat Alexandru Marin, cu sediul în mun. Chișinău, str. Kiev nr. 7, pentru data de 25 iulie 2011, ora 9.30, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2e-23/11intentată de Gîrneț Valentina pivind anularea contractului de vînzare-cum-părare.

Judecător Liliana Andriaș

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL Bursa de Imobile JVC, cu sediul în mun. Bălți, str. Kiev nr. 145, pentru data de 25 iulie 2011, ora 9.30, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2e-23/11intentată de Gîrneț Valentina pivind anularea contractului de vînzare-cum-părare.

Judecător Liliana Andriaș

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SC „Dorința”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Kiev nr. 16, pentru data de 25 iulie 2011, ora 9.30, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2e-23/11intentată de Gîrneț Valen-tina pivind anularea contractului de vînzare-cumpărare.

Judecător Liliana Andriaș

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SC „Garant Sec” SRL, cu sediul în mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 196, pentru data de 4 august 2011, ora 9.45, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SA „Utilajcom” pivind încasarea datoriei.

Judecător Liliana Andriaș

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „SBM-Agro”, pentru data de 24 august 2011, ora 8.30, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în ca-litate de pîrît în cauza civilă: SA „Orhei Vit” către SRL „SBM-Agro” pivind încasarea datoriei.

Judecător V. Orîndaș

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformita-te cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantu-lui „Elitor Plus” SRL, pentru data de 21 septembrie 2011, ora 10.00, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă: ICS „Tegola Roofing” SRL pivind încasarea sumei.

Judecător V. Orîndaș

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Cleolina”, pentru data de 1 sep-tembrie 2011, ora 10.10, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Casa de Comerț „Vita” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „R&V Leasing”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Tighina nr. 49, pentru data de 22 septembrie 2011, ora 9.30, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SRL „Opriox Prim” mun. Chișinău; SNA „Moldasig” mun. Chișinău către SRL „Opriola” mun. Chișinău; SRL „R&V Leasing” mun. Chișinău pivind repararea prejudiciului.

Judecător Aurica Us

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezen-tarea reprezentantului SRL „Iașa”, cu sediul în Orhei, str. Vasile Lupu nr. 16, pentru data de 25 octombrie 2011, ora 13.30, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 221) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SC „Octopus-Prof” SRL pivind încasarea datoriei.

Judecător Aurica Us

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Prepelița Victor, pentru data de 2 august 2011, ora 9.30, la se-diința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 56) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Prepelița Nina pivind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Busuioc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Casian Gheorghe, pentru data de 7 septembrie 2011, ora 12.30, la sediința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 39) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Gavoza Ivan pri-vind restituirea dublului arvunei.

Judecător V. Efros

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zherdkin Valeriy, pentru data de 21 septembrie 2011, ora 12.30, la sediința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de BC „Unibank” SA pivind în-casarea datoriei.

Judecător Djeta Chistol

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea re-prezentantului SRL „Rondou-Lux”, pentru data de 20 iulie 2011, ora 15.00, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea SA „Moldcargo” SRL pivind încasarea prejudiciului material.

Judecător Elena Cobzac

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Suhinin Andrei, pentru data de 24 august 2011, ora 8.30, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, Rîșcani, mun. Chișinău pivind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Garipov Eduard, pentru data de 29 septembrie 2011, ora 8.30, la sediința de ju-decată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Postolachi Olga, cu participarea intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, Rîș-cani, mun. Chișinău pivind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Lilia Lupașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Țibari Sergiu Vasile, a.n. 24.03.1976, pentru data de 1 septem-brie 2011, ora 13.30, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Reuțchi Svetla-na pivind desfacerea căsătoriei și incasarea pensiei alimentare.

Judecător Veronica Negru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cervoneac Igor Boris, pentru data de 1 septembrie 2011, ora 16.00, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ciorici Margarita Ion pivind apărarea dreptului de proprietate.

Judecător Veronica Negru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Guzun Rodica, pentru data de 12 septembrie 2011, ora 16.00, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Guzun Constantin pivind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Ilașco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ghijdivan Vasile, pentru data de 3 octombrie 2011, ora 10.30, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de interve-nient în cauza civilă pivind acțiunea în regres a SIA „Moldasig” SRL către SA „Asito”.

Judecător Elena Cobzac

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Anisenco Dmitrii, pentru data de 5 octombrie 2011, ora 9.00, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Anisenco Oxana pivind desfacerea căsătoriei.

Judecător Elena Cobzac

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andriuța Vitalie, pentru data de 12 octombrie 2011, ora 10.30, la sediința de ju-decată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎM SIA „Moldasig” SRL pivind încasarea preju-diciului.

Judecător Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului Fondul Internațional de cultură și artă „V. Garștea”, mun. Chișinău, str. A. Pușkin nr. 37, apt. 18, pentru data de 19 octombrie 2011, ora 15.00, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Saidova Valentina împotri-va Fondului Internațional de cultură și artă „V. Garștea” pivind anularea ordinului și restabilirea în funcție.

Judecător Aliona Miron

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vasilica Alexandru, pentru data de 3 noiembrie 2011, ora 9.00, la sediința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Vasilica Ion pivind recunoașterea dreptului pierdut la spațiul locativ.

Judecător V. Ilașco

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Moțoc Ala și Gogunscăia Vera, pentru data de 27 iulie 2011, ora 10.00, la sediința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîți, în legătură cu examinarea cauzei ci-vile la acțiunea lui Caraman Dmitri către Plăcintă Iurii pivind evacuarea din apartament, revendicarea bunului imobil; Britvin Vladimir către Moțoc Ala, Gogunscăia Vera pivind executarea deciziei Curții de Apel mun. Chișinău; Plăcintă Iurii către Brit-vin Vladimir pivind executarea deciziei Curții de Apel mun. Chișinău.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Breaben Alexandru, Rotaru Ana, Paladi Gabriel, Sturza Ni-colae, Serbin Veaceslav, pentru data de 28 iulie 2011, ora 10.00, la sediința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîți, în legătură cu examinarea cauzei civile la acțiunea cet-lor: Gangan V., Rogovei R., Denisova V., Ijboldina V., interveni-ent accesoriu CCL – 223 pivind recunoașterea nulității calității de membru al CCL – 223.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Călman Veceslav și Bezzub Igor, pentru data de 2 septembrie 2011, ora 9.00, la se-diința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de ICS „Easy Credit” pivind încasarea datoriei.

Judecător Oxana Robu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Chirnev Anatolie, a.n. 08.08.1954, domiciliat în mun. Chișinău, str. Igor Vieru nr.14, apt. 76, pentru data de 5 septembrie 2011, ora 9.30, la se-diința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 315) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ICS „Easy Credit” pivind încasarea datoriei.

Judecător I. Mînăscuță

Judecătoria Călărași solicită prezentarea cet. Chirău Mihail, cu ultimul domiciliu în or. Călărași, str. T. Ciorbă nr. 37, pentru data de 19 iulie 2011, ora 10.00, la sediința de judecată (Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 153, bir. 1) în calitate de pîrît în cau-za civilă intentată la cererea reclamantului Chirău Lilia pivind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Grigore Dașchevici

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Siliică Ecaterina, a.n. 17.12.1975, cu do-miciiliul în satul Pereni, Hîncești, pentru data de 26 iulie 2011, ora 11.00, la sediința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 12) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1010 intentată de Siliică Victor pivind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Nina Rusu

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Vrabie Anatolie Ilie, pentru data de 5 august 2011, ora 10.00, la sediința de ju-decată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Vrabie Adriana Vladimir pivind înca-sarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Veronica Cupcea

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-nei Cucereanu Lilia Constantin, născută la 04.06.1982, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Roșu, Cahul, pentru data de 24 august 2011, ora 16.00, la sediința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1192/2011 pivind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului Cucereanu Daniel, intentată la cererea reclamantului Cucereanu Andrei.

Pîrîtei i se propune să prezinte referință și probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a probelor și de neprezentare a pîrîtei în instanță, pricina va fi examinată în lipsa ei.

Judecător Vitalie Movilă

Judecătoria Nisporeni solicită prezentarea cet. Guidea Ana, pentru data de 19 septembrie 2011, ora 9.00, la sediința de ju-decată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Guidea Gheorghe pivind desfacerea căsătoriei.

Președintele Judecătoriei Nisporeni G. Șişcanu

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Ancorid-Com”, cu sediul în mun. Chișinău, str. S. Rahmaninov nr. 46, pentru data de 1 august 2011, ora 8.40, la sediința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît în cauza civiă intentată la cererea SA „Orhei”, mun. Chișinău.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Z. Talpalaru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grigorița Ghenadie, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Costești, Ialoveni, pentru data de 2 septembrie 2011, ora 11.30, la acțiunea depusă de CIA „Asito” SA pivind încasarea prejudiciului material în ordine de regres.

Judecător Stella Bleșceaga

Aniversări

Petru CODREANU,
vicepreședintele Judecătoriei Călărași –
55 de ani

Mult stimat domnule Petru Codreanu,
Pentru fiecare om ziua în care s-a născut este una deosebită. Astfel, pentru dumneavoastră una din aceste zile toride de cuptor are o semnificație aparte, deoarece marcați o frumoasă vîrstă.

Ne bucură nespuse de mult că ați ales ca destin de a sluji cu credință legea și de a apăra demnitatea umană, fapt ce vă conferă acea aură inconfundabilă de Om al Sfintei Dreptăți, fără de care totul în jur ar părea un haos imens.

Vă admirăm, vă respectăm, vă prețuim, iar popasul aniversar la care ați ajuns ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublimă cuvinte de felicitare. Vă dorim să aveți parte de cât mai multă sănătate, multă căldură sufletească, fericire și bucurii de la cei dragi inimii.

La mulți ani!

Petru VACULA,
judecător Leova – 50 de ani

Sincere felicitări cu ocazia frumosului jubileu adresăm domnului Petru Vacula, judecător Leova.

Mult stimat domnule Petru Vacula, cu certitudine putem afirma că sînteți un om deosebit, jurist profesionist ce contribuie la edificarea statului de drept, deoarece perseverența, sîrguința, modestia sînt doar cîteva dintre acele valori umane care vă caracterizează și vă înobilează personalitatea.

Pentru tot ceea ce reprezentați, vă dorim din tot sufletul sănătate, multe bucurii, împliniri și armonie sufletească.

La mulți ani!

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Silvia Marian**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Elena Belei**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Svetlana Slusarenco**, doctor în drept, lector superior, Facultatea de drept, USM; **Ala Luca**, magistrul în drept, lector superior universitar, Facultatea de drept USM; **Pavel Zamfir**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Nicolae Romandaș**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Ruslan Costaș**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Victor Ermurachi**, magistrul în drept, lector superior, Facultatea de drept USM; **Diana Cristian**, judecător Nisporeni; **Cornelia Vărlan**, judecător Rîșcani, mun. Chișinău; **Elena Lazareva**, președintele CA Comrat; **Galina Polivenco**, judecător CA Bălți; **Aurelia Parpalac**, judecător CA Bender; **Lilia Lupașco**, judecător Rîșcani, mun. Chișinău; **Nadejda Toma**, judecător Ialoveni; **Iurie Bejenaru**, judecător CSJ; **Valeriu Efros**, judecător Centru; **Oleg Școlnic**, judecător Telenești; **Alexandru Rotari**, judecător JEC; **Ion Stepanov**, judecător JEC; **Elena Mihailenco**, procuror, șef secție, Procuratura Generală; **Valentina Bradu**, procuror Dubăsari; **Ion Diacov**, procuror, șef secție, Procuratura Generală.

Mult stimati omagiatii este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă înțelegească deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,

**membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel de
unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că
sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi
avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne
alături de Dvs.**

Indicații pentru o hidratare corectă pe timpul verii

Sezonul cald aduce cu el nu numai temperaturi ridicate și radiații puternice, ci și îngrijorări din partea populației cu privire la hidratarea corectă. Avînd în vedere că 70% din corpul uman este format din apă, nevoia de apă este justificată.

Medicii explică această nevoie prin simplu fapt că oamenii trebuie să-și păstreze constantă temperatura corpului, indiferent că ne aflăm în Antarctica sau Ecuador. Corpul uman are totuși mecanisme de termoreglare, cel mai important fiind transpirația.

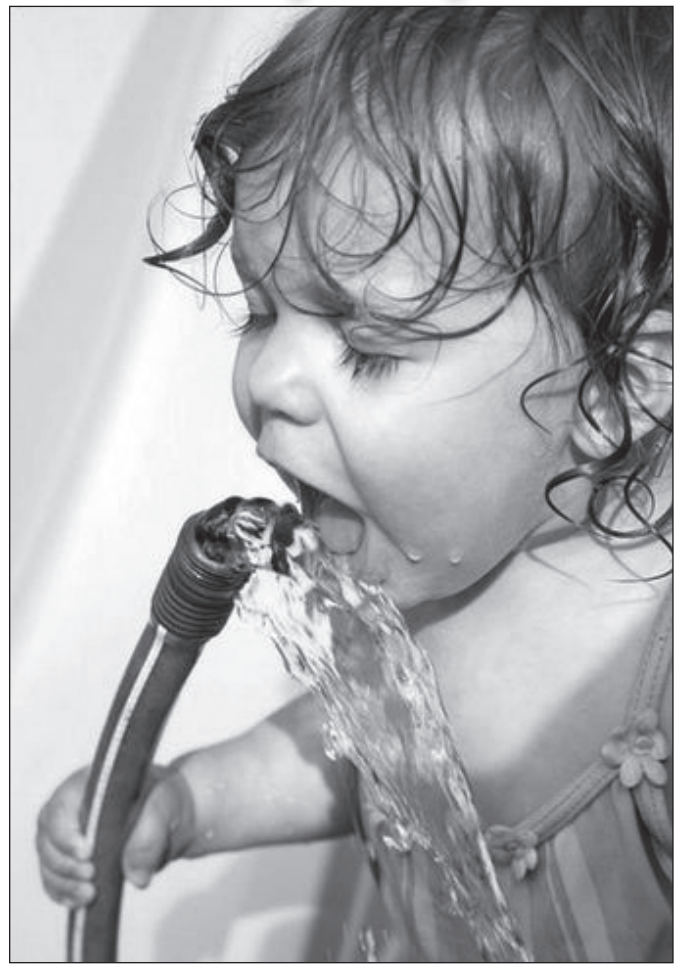
„În cazul în care transpirația devine calea noastră principală de termoreglare, termoliza, adică pierderile de căldură, devin insuficiente la temperaturi de peste 27-28 de grade Celsius. Peste aceste temperaturi, centrul termoreglării din creier trimite comenzi specifice în periferie, determinînd astfel glandele sudoripare să producă sudoarea, un fluid complex ce are, în afară de apă, acid lactic, mici cantități de uree, minera-

le (mai ales sodiu, dar și clor, potasiu, calciu, magneziu, cupru, fier, zinc etc.) și unele substanțe odorante (o-cresol și p-cresol)”, explică doctorul Corina Zugravu, specialist în igiena alimentației și nutriție.

Pentru că transpirația este mai abundentă în sezonul cald, hidratarea este foarte importantă, corpul omenesc avînd nevoie în medie de 1-1,5 ml de apă/kilogram/corp și calorii consumate. Pe lîngă apă, legumele și fructele nu ar trebui să lipsească din alimentația zilnică din timpul sezonului cald.

„Hidratarea se face în primul rînd cu apă, nu cu alte lichide cum ar fi sucurile, cafeaua sau berea”, spune nutriționistul, care recomandă apele minerale carbogazoase, ca alternativă o dată pe zi, deoarece compensează mineralele pe care corpul le pierde în timpul zilei prin transpirație.

Pe de altă parte, trebuie evitate băuturile dulci sau cele alcoolizate, deoarece au un efect mai mult deshidratant decît de hidratare.

Chiar și schimbările alimentare minore pot influența major creșterea în greutate

Micile schimbări în regimul alimentar, așa cum ar fi consumul unei cantități puțin mai mari de cartofi prăjiți în fiecare zi în detrimentul legumelor, pot avea un impact uriaș pe termen lung în ceea ce privește supraponderabilitatea și chiar obezitatea, conform unui nou studiu publicat de New England Journal of Medicine.

„Un adult normal se îngrașă în medie pe an cu 450 de grame, însă avînd în vedere faptul că această creștere în greutate se produce gradual, de-a lungul întregului an, este dificil pentru medici și nutriționiști să stabilească cu exactitate cauzele sale”, explică Dr. Dariush Mozaffarian, profesor de epidemiologie la Facultatea de medicină din cadrul Universității Harvard (Massachusetts), coordonatorul acestui studiu.

Alături de colegii săi, el a încercat să determine impactul micilor variații cotidiene de alimentație, combinate cu mulți factori ce țin de stilul de viață, asupra procesului de îngrășare, așa cum ar fi exercițiile fizice sau somnul.

În cadrul studiului au fost observate trei grupuri distincte însumînd 120 000 de voluntari, bărbați și femei, pe perioade a cîte 4 ani și apoi pe încă 20 de ani. Toate cele trei grupuri erau formate din persoane care la începutul studiului aveau greutate normală și nu sufereau de nici o maladie cronică. Majoritatea participanților s-au îngrășat în medie, în 4 ani, cu 1,52 kilograme și respectiv cu 7,62 kilograme după 20 de ani.

Studiul indică și faptul că cea mai importantă creștere în greutate poate fi legată de o creștere a consumului cotidian de chipsuri și cartofi prăjiți, de băuturi cu zahăr, carne și mezeluri.

De cealaltă parte, un consum cotidian bazat pe fructe, legume, cereale și iaurturi a dus la scăderea în greutate. De asemenea, persoanele care dorm între 6 și 8 ore pe noapte se îngrașă mai puțin decît cele care dorm peste 8 ore.

CALEIDOSCOPI

Ultima dorință a unui bărbat pe patul de moarte: Să-și mai vadă o dată cățelușa

Cînd Kevin McClain, de 57 de ani, a fost spitalizat cu cancer la plămîni în faza terminală nu s-a gîndit că o să-și mai vadă cățelușa. Cineva i-a ascultat însă ultima dorință și a putut să-și petreacă ultimele zile cu cel mai bun prieten al său, Yurt.

Yurt a fost luat de lîngă cel alături de care își petrecuse toată viața, în momentul în care McClain a fost spitalizat. Cățelușa a fost dusă la un adăpost pentru animale, unde, împlinirea a făcut ca unul dintre medicii care s-au ocupat de cazul lui McClain să lucreze ca voluntar.

Așa se face că Jan Erceg, emoționat de povestea lui McClain, un om fără adăpost care trăia de ani de zile într-o mașină, a hotărît să îl ajute să-și îplinească ultima dorință.

Odată ce s-a văzut lîngă stăpînul ei, Yurt a început să-i lîngă mîinile și fața.

Chiar dacă McClain a murit la scurt timp după reîntîlnirea emoționantă, cățelușa a fost adoptată de un nou proprietar.

A fost descoperit medicamentul care poate ucide toate tipurile de cancer

Oamenii de știință britanici susțin că un „medicament minune” pentru cancerul la sîn ar putea fi transformat într-o

armă universală împotriva tumorilor.

Ei au descoperit o modalitate de a face pastilele pentru cancerul la sîn eficiente împotriva altor tipuri de cancer. Descoperirea poate duce la noi medicamente care micșorează mai multe, sau chiar toate, tipurile de tumori, susțin oamenii de știință de la Universitatea Newcastle.

În plus, efectele secundare, cum ar fi greața și oboseala, ar trebui să fie minime.

Medicamentul acționează asupra tumorii fără a afecta celulele sănătoase. Acest lucru înseamnă că pacienții suferă mai puține efecte secundare decît ar suferi dacă ar face chimioterapie sau radioterapie, în care celulele sănătoase sînt afectate.

Nu au mai ieșit din casă de 10 ani

Două surori gemene, în vîrstă de 35 de ani, din Cluj, nu au mai ieșit din casă de 10 ani. Ele au decis singure să se izoleze în casă după ce una dintre ele nu a promovat examenul de licență.

Vecinii, îngrijorați de faptul că nu le-au mai văzut pe tinere, au alertat autoritățile, care au trimis un psiholog ca să discute cu surorile.

Amîndouă susțin că au decis singure să se izoleze de lume ca pedeapsă.

Părerile localnicilor sînt împărțite. Unii spun că fetele sînt ținute cu forța în casă, alții spun că ele stau de bună voie.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 28sp